

NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA KHOA TRUNG - NHẬT: CẦN DỰ BÁO KHẢ NĂNG ĐÀO TẠO TIẾNG TRUNG TRONG TƯƠNG LAI

TS. Bùi Thanh *

Như chúng ta biết, trong những năm gần đây số sinh viên đăng ký vào học cử nhân tiếng Trung ở Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội đã tăng vọt. Nếu như K11 (năm học 2006-2007), Khoa Trung - Nhật của trường chỉ có 1 lớp cử nhân với 28 sinh viên, thì K22 (2017-2018) đã tăng lên 220 sinh viên, K24 có 41 lớp và K25 – 29 lớp. Lẽ ra số sinh viên K25 còn nhiều hơn, song do năm nay mức chỉ tiêu tuyển sinh của Bộ Giáo dục và Đào tạo giao cho trường thấp hơn năm ngoái, nên trường hạn chế tuyển sinh tiếng Trung để dành cho một số khoa khác của trường tuyển được ít sinh viên hơn.

Hiện tại, Khoa Trung - Nhật đảm nhiệm dạy tổng số 152 lớp, trong đó 115 lớp cử nhân tiếng Trung và 37 lớp ngoại ngữ 2 tiếng Nhật, tiếng Trung cho Khoa Du lịch và Khoa Quản lý doanh nghiệp.

Từ K24 (năm học 2019-2020), trường chính thức bắt đầu đào tạo theo tín chỉ, Ban Giám hiệu đã thay đổi chương trình đào tạo, do vậy, Khoa cần phải cải tiến phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao chất lượng đào tạo. Đứng trước nhiệm vụ mới như trên, trước hết, Khoa phải tăng cường đội ngũ giảng viên. Trước K24, toàn Khoa chỉ có 29 giảng viên cơ hữu, tất cả có trình độ thạc sĩ. Bước vào K24, được phép của Ban Giám hiệu, Khoa đã tập trung vào nhiệm vụ tuyển chọn thêm giảng viên.

Chỉ trong thời gian ngắn, Khoa đã tuyển thêm được 6 giảng viên cơ hữu, trong đó có 1 giáo sư và 4 tiến sĩ ngôn ngữ. Ngoài ra, Khoa cũng tuyển thêm 7 giảng viên thỉnh giảng, trong đó có 3 tiến sĩ. Với đội ngũ giảng viên chất lượng như trên, Khoa Trung - Nhật trở thành một khoa mạnh. Để nhanh chóng phát huy năng lực của đội ngũ giảng viên mới, Ban Chủ nhiệm khoa đã đề nghị Ban Giám hiệu cho phép đưa số giáo sư và tiến sĩ vào Hội đồng Khoa học của Khoa, đồng thời củng cố lại các tổ bộ môn, đưa các tiến sĩ làm tổ trưởng, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo của Khoa, tạo không khí làm việc của toàn Khoa trong giai đoạn mới sôi nổi và mạnh mẽ hơn.

Đi đôi với việc củng cố, nâng cao khả năng nội lực trong nội bộ, Khoa đã hợp tác chặt chẽ với Viện Quan hệ quốc tế của trường mở rộng quan hệ hợp tác với một số cơ sở giáo dục của nước ngoài. Được phép của Ban Giám hiệu, đầu năm học 2019-2020, Đoàn công tác của trường do Phó Hiệu trưởng Trần Đức Minh phụ trách khối Ngôn ngữ và Chủ nhiệm Khoa Trung - Nhật cùng một số giảng viên của Khoa đã đi thăm và làm việc với một số cơ sở đại học lớn của Trung Quốc, như Đại học Trùng Khánh, Đại học Liễu Châu và Đại học Quế Lâm. Trong thời gian đi thăm và làm việc với các cơ sở trên, Đoàn đã ký một số văn bản thỏa thuận hợp tác về một số lĩnh vực cốt lõi:

* Chủ nhiệm khoa Trung- Nhật,
Trường Đại học KD&CN Hà Nội.

1. Về hợp tác trao đổi giảng viên, Đại học Trùng Khánh đã đồng ý hàng năm cử từ 1 đến 2 tiến sĩ có nhiều kinh nghiệm sang Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội dạy tiếng Trung cho sinh viên khối cử nhân, trực tiếp giảng mẫu một số môn theo phương pháp giảng dạy mới cho sinh viên của Khoa và tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi nghiệp vụ, chuyên môn về dạy tiếng Trung với giảng viên trong Khoa.

Ngược lại, hàng năm Khoa Trung - Nhật có kế hoạch luân phiên cử giảng viên dạy tiếng Trung sang Đại học Trùng Khánh tập huấn nghiệp vụ chuyên môn, nâng cao trình độ, học hỏi thêm kinh nghiệm dạy tiếng Trung theo chế độ tín chỉ với thời gian mỗi đợt từ 2 đến 3 tháng.

2. Ngoài ra, các giảng viên của Khoa sang Trung Quốc nâng cao trình độ chuyên môn còn có nhiệm vụ tìm hiểu và nghiên cứu chương trình đào tạo cử nhân tiếng Trung của các trường, nghiên cứu các giáo trình, cách viết giáo án của giảng viên Trung Quốc khi lên lớp, từ đó rút ra những cái mới, cái hay về áp dụng vào việc đổi mới viết giáo trình giảng dạy các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết của Khoa, nhất là tìm hiểu về cách dạy ngôn ngữ tiếng Trung theo tín chỉ của các trường, vì Trung Quốc có nhiều kinh nghiệm trong lĩnh vực này.

3. Trong thời gian trên, các giảng viên của Khoa trực tiếp dự các giờ giảng của giảng viên Trung Quốc và hàng tuần tổ chức các buổi trao đổi kinh nghiệm giảng dạy với họ. Các trường nói trên của Trung Quốc cũng đồng ý tạo mọi điều kiện thuận lợi nhận sinh viên năm cuối của Khoa Trung - Nhật sang thực tập theo yêu cầu của Khoa với thời gian 2 tháng, sau đó về nước viết báo cáo thực tập và luận văn tốt nghiệp.

4. Trong chuyến đi này, chúng tôi đã tìm hiểu khả năng hợp tác trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học mà cả hai bên cùng quan tâm. Về điểm này, các trường Trung Quốc đều sẵn sàng hợp tác cùng nghiên cứu. Vấn đề là hợp tác trong lĩnh vực nào? Sau khi trao đổi với Phó Hiệu trưởng Trần Đức Minh, tôi thấy trước mắt nên tập trung vào lĩnh vực học thuật Ngôn ngữ tiếng Trung. Hai bên đều nhận thấy điều này là cần thiết và cùng hứa hẹn hợp tác sau khi thống nhất các đề tài cùng quan tâm.

Riêng về vấn đề nghiên cứu khoa học, Khoa Trung - Nhật có kế hoạch trước mắt tập trung vào nghiên cứu, tham khảo các loại giáo trình của Trung Quốc để viết lại giáo trình riêng của Khoa, vừa bảo đảm nội dung chính trị theo đường lối của Đảng, nhưng lại tôn trọng về học thuật ngôn ngữ trong các giáo trình của Trung Quốc. Phương châm của Khoa từ nay đến cuối năm học này là phải hoàn chỉnh các bộ giáo trình học theo tín chỉ cho sinh viên cử nhân từ năm thứ nhất đến năm thứ tư.

Khoa đã thành lập Tổ Nghiên cứu khoa học của Khoa, nòng cốt là các giáo sư, tiến sĩ và một số thạc sĩ có kinh nghiệm lâu năm phối hợp nghiên cứu đề tài “Khả năng và triển vọng đào tạo tiếng Trung ở Việt Nam trong tương lai”. Khoa sẽ tập trung nghiên cứu tình hình chính trị, kinh tế quốc tế và tình hình phát triển kinh tế, quan hệ hợp tác thương mại giữa Việt Nam và Trung Quốc trong những năm tới làm cơ sở dự báo việc đào tạo tiếng Trung bằng nhiều loại hình cử nhân, thạc sĩ và các trung tâm đào tạo nghề ngắn ngày kịp thời phục vụ cho nhu cầu của xã hội cũng như phục vụ đắc lực cho phát triển kinh tế Việt Nam trong bối cảnh quan hệ quốc tế và quan hệ Việt - Trung trong tương lai.

Mặt khác, để giúp sinh viên làm quen với nghiên cứu khoa học, vừa qua Khoa đã phát động phong trào Sinh viên nghiên cứu khoa học với chủ đề “Làm thế nào để Sinh viên học giỏi tiếng Trung”. Đề tài này đã thu hút đông đảo sinh viên cử nhân các khóa tham gia, trong đó có nhiều bài viết khá hấp dẫn, nêu lên được nhiều ý kiến rất sâu sắc,

thực tế. Khoa đã cho đóng 1 cuốn kỷ yếu phát cho sinh viên khối cử nhân tham khảo, qua thực tế này, tạo cơ sở cho các em làm quen với nghiên cứu khoa học trong tương lai.

Tuy nhiên, nghiên cứu khoa học của Khoa Trung - Nhật thời gian qua còn yếu. Khoa đang cố gắng đẩy mạnh công tác này trong học kỳ tới./.